

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Igennem de senere år har Miljø- og Energiministeriet arbejdet med en revurdering af bekæmpelsesmidler, der markedsføres på grundlag af gamle og forældede principper fra den første bekæmpelsesmiddellov fra 1961. Det er midler, som kun er vurderet med hensyn til menneskers og husdyrs sundhed – og ikke med hensyn til midlernes effekter på miljøet.

Blandt andet for at fremskynde afslutningen af revurderingen vedtog Folketinget lov nr. 438 af 1. juni 1994. Med loven blev midler, der indeholder syv forskellige aktivstoffer, forbudt ved optagelse på lovens bilag 2, liste A. Samtidig blev miljø- og energiministerien tillagt den endelige afgørelse af alle fremtidige typer af sager om bekæmpelsesmidler, der af Miljøstyrelsen bliver vurderet til at udgøre en uacceptabel risiko af sundheds- eller miljømæssige årsager i henhold til lovens § 35, stk. 1. Af forarbejderne til loven fremgår, hvilken administrativ procedure der skal gå forud for ministerens afgørelse, og proceduren er udmøntet ved en ændring af bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler - Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 115 af 20. februar 1995.

Det har nu vist sig, at proceduren ikke som tilsigtet opfylder lovens formål om en fagligt forsvarlig og hurtig afgørelse vedrørende de særligt sundhedsfarlige og miljøskadelige midler. Hovedproblemet er, at virksomhedernes ret til at stille spørgsmål til eksperter har vist sig at medføre, at eksperterne ikke kan overholde lovbemærkningernes tidsfrist om to måneders sagsbehandling. Det foreslås derfor, at procedurereglerne ændres, og at det sker i form af en ændring af lov om kemiske stoffer og produkter.

Ændringen indebærer, at der fremover i alle sager, der følger forbudsproceduren, på Miljøstyrelsens foranledning – ud over en udtalelse fra virksomheden – vil blive indhentet en ekstern ekspertudtalelse, når Miljøstyrelsen har udarbejdet en grundvurdering af et middel. I konsekvens heraf udgår virksomhedens mulighed for at stille spørgsmål til eksperterne. Desuden foreslås en præcisering af forholdet mellem forbudsproceduren i § 35 d, stk. 1, nr. 1 og tilbagekaldelsesreglen i § 38, stk. 1.

I. Baggrunden for lovændringen

Proceduren forud for miljø- og energiministerens afgørelse om forbud mod et bekæmpelsesmiddel forløber under de gældende regler således:

Miljøstyrelsen udarbejder en grundvurdering af midlet, som ansøgeren eller godkendelsesindehaveren får tre måneder til at kommentere. På baggrund af kommentarerne gennemgår Miljøstyrelsen sagen igen og meddeler ansøgeren eller godkendelsesindehaveren sine bemærkninger. Ansøgeren eller godkendelsesindehaveren har herefter fjorten dages frist til at anmode Miljøstyrelsen om at indhente en ekspertudtalelse om Miljøstyrelsens faglige behandling af den pågældende sag.

Af forarbejderne til lov nr. 438 og af bekendtgørelse nr. 115 fremgår, at Forskningsrådene udpeger en række eksperter, at eksperterne skal udtale sig på basis af præciserede spørgsmål, og at det skal ske inden for en frist på to måneder. En præciseret anmodning skulle afgrænse og konkretisere opgaven, så eksperthen ikke var nødt til at gennemgå hele sagen forfra. Når eksperthen har afgivet udtalelse, skal sagen drøftes i Bekæmpelsesmiddelrådet.

I en række konkrete sager har det nu vist sig, at virksomhedernes adgang til at stille præciserede spørgsmål til eksterne eksperter medfører, at eksperterne ikke kan afgive udtalelse inden for fristen på to måneder. Omfanget og arten af de stillede spørgsmål bevirker, at eksperterne skønner, at deres tidsforbrug i stedet bliver syv til otte måneder. Et sådant tidsforbrug er i modstrid med formålet med lov nr. 438 om en hurtigere afgørelse af sager om forbud mod de særligt sundhedsfarlige og miljøskadelige bekæmpelsesmidler. Miljø- og energiministerien har derfor meddelt Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg, at regeringen vil fremsætte forslag til lovændring på området, for så vidt angår fremtidige sager.

II. Forslagets hovedprincipper

Med dette forslag til ændring af lov om kemiske stoffer og produkter har ansøgeren eller godkendelsesindehaveren fortsat mulighed for at fremsætte sine bemærkninger til Miljøstyrelsens grundvurdering af et middel. Endvidere vil der fremover i alle for-